

Lausunto Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmasta vuosille 2021 - 2025

1387/11.00.01.00/2020

Vapaa-ajan lautakunta 22.04.2021 § 34

Valmistelija: ympäristöinsinööri Riitta Saari, riitta.saari@salo.fi, p. 02 778 7803, vapaa-aikajohtaja Hilpi Tanska, hilpi.tanska@salo.fi, p. 02 778 4700

Ehdotus Salon kaupunkiorganisaation ilmasto- ja ympäristöohjelmaksi kaudelle 2021 - 2025 on valmis lausuntokierrokselle ja kommenteille.

Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi vaaditaan toimia kaikilla tasoilla. Lisäksi kestävä kehityksen perustana on monimuotoisuuden säilyttäminen sekä ihmisen toiminnan sopeuttaminen luonnon kestokykyyn. Kestävä kehitys on paikallisesti, alueellisesti ja maailmanlaajuisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja tavoitteellista muutosta, joka ei vaaranna tulevien sukupolvien mahdollisuuksia.

Kunnat voivat omilla toimillaan vaikuttaa alueellaan mm. energiantuotantoon, energiansäästöön, yhdyskuntarakenteeseen, liikennetarpeeseen ja jätteiden käsittelyyn, joilla on merkittäviä vaikutuksia päästöihin ja luontoon. Kaupunki voi toimia asukkailleen ja yrityksilleen kestävämmän elintavan ja tuotannon mahdollistajana.

Ohjelman laatiminen aloitettiin asukas- ja henkilöstökyselyillä, joihin vastauksia saatiin yli 700 kpl. Ohjelman toimenpiteet tunnistettiin kaupunkiorganisaatiolle kohdennetuissa haastatteluissa. Keskeisimmät avaintoimenpiteet tunnistettiin vielä virkahenkilöille järjestetyssä työpajassa. Toimenpiteitä ohjelmaan kertyi 83 kpl, joista 23 kpl on avaintoimenpiteitä. Turun yliopiston projektitutkija Vesa Arjen apuna on ollut virkahenkilötyöryhmän lisäksi valmisteluryhmä (3 hlöä) sekä ohjelmaan nimetty poliittinen ohjausryhmä (6 hlöä + pj. Saija Karnisto-Toivonen), joka on käsitellyt valmistuvaa ohjelmaa sen jokaisessa valmistusvaiheessa.

Ohjelman päätavoitteiksi ovat valikoituneet hiilineutraalius vuoteen 2035, kiertotalouden edistäminen, kukoistava luonnon monimuotoisuus sekä lähivesistä huolehtiminen. Päätavoitteista hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä edellyttää valtuuston hyväksymistä Salon omana tavoitteenaan, vaikka se onkin myös maakunnan ja valtion vahvistama tavoite. Kiertotalouden edistämisen avulla säästetään neitseellisiä raaka-aineita ja vältetään jätteen syntymistä. Luonnon monimuotoisuuden ylläpitoon ja parantamiseen on valmisteilla myös velvoittavia lainsäädäntömuutoksia. Lähivesistä huolehtimisella tulee muistaa, että tässä ohjelmassa sillä tarkoitetaan vain kaupungin omia toimia.

Huhtikuussa annettavat lautakuntien lausunnot sekä maaliskuussa saapuneet yleisö- ja vaikuttamisorganisaatioiden kommentit käsitellään

vielä ohjausryhmässä ennen kaupungin hallituksen ja valtuuston lopullista hyväksymistä Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmaksi 2021 - 2025.

Useat vapaa-aikapalvelujen viranhaltijat ja työntekijät ovat osallistuneet ilmasto- ja ympäristöohjelman laatimiseen mm. haastatteluihin osallistumalla. Kuntalaisten vapaa-ajan vieton ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat mm. kävely- ja pyöräilyinfrastruktuurin ja -verkostojen sekä liikenneturvallisuuden kehittäminen, mitkä edesauttavat myös asiointia sekä lihasvoimin tapahtuvaa työmatkojen kulkemista.

Virkistytymisen ja harrastamiseen sisältyy paljon mahdollisuuksia luonnonvaroja säästävään aineettomaan kuluttamiseen. Nämä mahdollisuudet tulee tunnistaa ja niitä tulee edelleen kehittää.

Vapaa-aikapalvelut voi olla mukana myös erilaisten oppimisympäristöjen kehittämisessä, erityisesti ulko- ja luontoympäristöjen. Eri-ikäisten luontosuhteen syntymistä ja vahvistumista voidaan tukea myös esim. kansalaisopiston kurssitarjonnan ja kirjastopalveluiden avulla.

Ohjelman painopiste monimuotoinen luonto yhdistyy selkeästi vapaa-ajan palveluihin sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Yhtenä avaintoimenpiteenä on laajentaa asukkaiden mahdollisuuksia ulkoilu- ja virkistyspalveluiden hyödyntämiseen. Työtä tulee tehdä poikkihallinnollisena yhteistyönä ja ohjelman mukaisesti kaupungin organisaatiossa tulee määritellä luonto- ja virkistyspalveluiden työnjako ja resursointi. Alueiden ja reittien kunnossapitoon osoitettuja määrärahoja tulee seurata ja arvioida niiden riittävyttä.

Sivistyspalveluiden johtaja:

Vapaa-ajan lautakunta toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa ehdotukseen Salon kaupunkiohjelmaksi ilmasto- ja ympäristöohjelmaksi kaudelle 2021 - 2025.

Vapaa-ajan lautakunta esittää, että ilmasto- ja ympäristöohjelman tavoitteita sisällytetään vuosien 2021-2025 hyvinvointisuunnitelmaan sekä päivitettävään kaupunkistrategiaan soveltuvin osin.

Päätös:

Minna Lumiaho esitti Outi Ylösen kannattamana, että esityksen mukaan Salo on ollut jo vuosina 2017/2018 muilta kuin öljyenergian käytön osalta selkeästi edellä maakunnan keskiarvoja hiilineutraaliuden tavoittamisessa. Öljyn energiakäytön osalta kaupungilla on korvaavaa tuotantoa aurinko- ja tuulivoiman muodossa. Lisäksi meillä on uusi ekovoimala.

Tämän voisi nähdä myös paikallista yritystoimintaa edistävänä, joten ehdotan vapaa-ajan lautakunnan kannanotoksi Salon tavoitetta hiilineutraalisuuden osalta tiukennettavaksi niin, että tavoite on sama kuin Turussa, eli vuoteen 2030 mennessä.

Neuvottelutauko 18.29 – 18.36

Vapaa-ajanlautakunta ei hyväksynyt esitystä yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, asiasta on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä.

Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat jäsen Minna Lumiahon ehdotusta äänestävät EI.

Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä esittelijän pohjaehdotus sai viisi (5) JAA-ääntä (Lehtovirta, Björkstrand, Hirvimäki, Laaksonen, Haapaniemi) ja jäsen Minna Lumiahon ehdotus kahdeksan (8) EI-ääntä (Kortelainen, Keto-Oja, Hernesniemi, Lumiaho, Peltonen, Sjöholm-Nikkanen, Siikonen, Ylönen).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen.

Vapaa-ajan lautakunnan päätökseksi tuli äänin 8-5 esittelijän ehdotus, muutettuna Minna Lumiahon tekemällä esityksellä.